

Placenta praevia riska faktori, diagnostika, grūtniecības komplikācijas un dzemdību iznākums

*Nellija Seimuškina^{1,2}, Maira Jansone^{1,2},
Anastasija Pazeičuka^{2,3}, Alīna Lišņova³*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

² Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

³ Latvijas Universitāte

II

Ievads. Placentas priekšguļa (*placenta praevia*) ir situācija, kad placenta ir implantējusies dzemdes apakšējā segmentā un placentas audi aizšķērso ceļu augļa priekšgulošajai daļai. *Placenta praevia* paaugstina mātes asiņošanas risku. Etioloģijā nozīme ir endometrija bojājumam iepriekšējo grūtniecību laikā. Patogēnēze nav skaidra.

Sastopamība ir 1 no 200 dzemdībām iznēsātas grūtniecības gadījumā. Vairāk nekā 90% placentas priekšguļas gadījumu, kas diagnosticēti II trimestrī, līdz dzemdībām izzūd, ko skaidro ar placentas migrāciju, grūtniecībai progresējot.

Darba mērķis. Noteikt riska faktoru saistību ar *placenta praevia* attīstību, tās prenatalās diagnostikas iespējas, grūtniecības gaitu un dzemdību iznākumu.

Materiāls un metodes. Tika veikts retrospektīvs, analītisks pētījums laika periodā no 01.01.2012. līdz 31.12.2012. Kopā tika izanalizētas 22 Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Perinatālās aprūpes centra dzemdību vēstures. Dzemdību vēstures tika analizētas ar atlasī - pacientes, kurām minētajā laika periodā tika diagnosticēta *placenta praevia*.

Rezultāti. 2012. gadā Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā ir bijušas 2029 dzemdības, no tām 721 jeb 35,5% dzemdības tika atrisinātas ar ķeizargrieziena operāciju. Divdesmit divos gadījumos jeb 3,0% ķeizargrieziena operācijas iemesls ir bijusi *placenta praevia*. 18,2% gadījumu grūtniecība tika pārtraukta priekšlaicīgi stipras asiņošanas dēļ, 6 gadījumos jeb 31,8% *placenta praevia* kombinējās ar *placenta increta*, 6 gadījumos jeb 31,8% tika veikta dzemdes amputācija pirmajās 48 stundās.

Secinājumi.

1. Nozīmīgi *placenta praevia* galvenie komplikāciju riska faktori ir grūtnieces vecums, multiparitāte (ierobežota placentas migrācija), daudzaugļu grūtniecība, smēķēšana, ķeizargrieziena operācija un *placenta praevia* anamnēzē.
2. *Placenta praevia* var komplicēties ar dzīvībai bīstamu asiņošanu, kura var būt pārtraukta, nekavējoties atrisinot grūtniecību.
3. Placentas ieaugšanas risks ir paaugstināts, ja ir rēta uz dzemdes un placenta piestiprināta rētas apvidū.
4. *Placenta praevia* neiznēsātībā ir biežākais perinatālās mirstības cēlonis.